

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ISTARSKE ŽUPANIJE
ISTITUTO DI SANITÀ PUBBLICA DELLA REGIONE ISTRIANA
SLUŽBA ZA ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU
ODJEL ZA ZAŠTITU I UNAPREĐENJE OKOLIŠA

KAKVOĆA MORA ZA KUPANJE NA PLAŽAMA U ISTARSKOJ ŽUPANIJI U 2020. godini

Pula, listopad 2020.

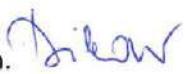
Naslov: **KAKVOĆA MORA ZA KUPANJE
NA PLAŽAMA U ISTARSKOJ ŽUPANIJI U 2020. godini**

Izvršitelj: **ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ISTARSKE ŽUPANIJE
Istituto di sanità pubblica della regione Istriana**

Vladimira Nazora 23, Pula
Služba za zdravstvenu ekologiju
Odjel za zaštitu i unapređenje okoliša

Naručitelj: **Istarska županija
Flanatička 29, Pula**

Dokument br.: **04/01-545/13-19**

Izradila: **Mr.sc. Sonja Diković, dipl.ing.kem.tehn.**

Voditelj Odjela za zaštitu i unapređenje
okoliša:

Nina Jozanović, dipl.ing.preh.teh.

Voditelj Službe za zdravstvenu
ekologiju:

Aleksandar Stojanović, dr.med.spec.epid.

Pula, listopad 2020.

SADRŽAJ	STRANA
UVOD	4
1. PROGRAM ISPITIVANJA	4
1.1. Mjerne postaje	4
1.2. Vremenski period i učestalost ispitivanja	5
2. POKAZATELJI KAKVOĆE MORA I METODE ISPITIVANJA	6
3. OCJENA KAKVOĆE MORA NA MORSKIM PLAŽAMA	6
4. REZULTATI ISPITIVANJA	7
4.1. Pojedinačne ocjene	8
4.2. Godišnja ocjena	13
4.3. Konačna ocjena	17
4.4. Pojedinačne, godišnja i konačna ocjena kakvoće mora pojedinih morskih plaža	22
5. PROSJEČNE TEMPERATURE MORA I SLANOST	27
6. ONEČIŠĆENJA	29
6.1. Kratkotrajna onečišćenja	29
6.2. Iznenadna onečišćenja	32
7. PRIJEDLOZI NOVIH PLAŽA I KOMENTARI	33
ZAKLJUČAK	37

UVOD

U 2020. godini proveden je monitoring kakvoće mora na plažama na području Istarske županije, koji se provodi prema Uredbi o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08) kao nastavak kontinuiranog ispitivanja plaža u Republici Hrvatskoj.

Monitoring kakvoće morskih plaža u 2020. godini sproveden je na 215 mjernih mjeseta na plažama na području Istarske županije.

1. PROGRAM ISPITIVANJA

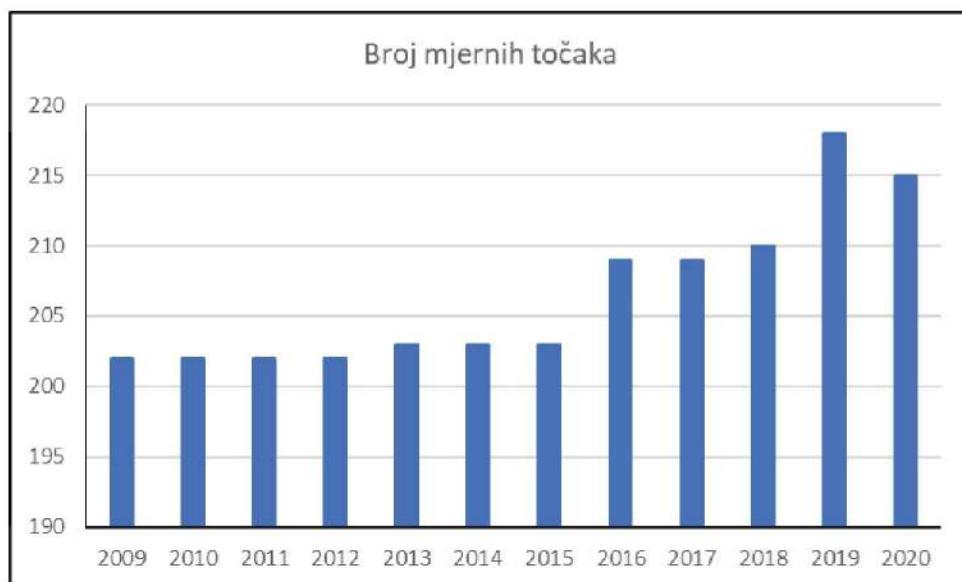
1.1. Mjerne postaje

Monitoring se provodio na 215 mjernih mjeseta na morskim plažama, na osnovu prijedloga i zahtjeva Istarske županije, jedinica lokalne samouprave i turističkih tvrtki u sezoni kupanja u 2020. godini (tablica 1).

Tablica 1. Općine/gradovi s brojem točaka ispitivanja i ukupnim brojem ispitivanja

	Grad/Općina	Broj točaka ispitivanja	Ukupan broj ispitivanja	
1.	Bale	2	0.93%	20
2.	Barban	1	0.47%	10
3.	Brtonigla	3	1.40%	30
4.	Buje	3	1.40%	30
5.	Fažana	4	1.86%	40
6.	Funtana	8	3.72%	80
7.	Kršan	3	1.40%	30
8.	Labin	9	4.19%	90
9.	Ližnjan	1	0.47%	10
10.	Marčana	1	0.47%	13
11.	Medulin	26	12.09%	260
12.	Novigrad	10	4.65%	100
13.	Poreč	30	13.95%	300
14.	Pula	23	10.70%	232
15.	Raša	8	3.72%	80
16.	Rovinj	36	16.74%	360
17.	Tar-Vabriga	10	4.65%	100
18.	Umag	25	11.63%	250
19.	Vodnjan	1	0.47%	10
20.	Vrsar	11	5.12%	110
Ukupno:		215	100.00%	2155
				100.00%

U sezoni 2020.godine, u monitoringu je smanjen broj plaža (slika 1.) i to za dvije plaže, koje su bile dodane u sezoni 2019.godine na području grada Novigrada i jednu plažu na području grada Vodnjan (tablica 2).

Slika 1. Broj mjernih točaka na plažama od 2009-2020.godine

Tablica 2. Plaže isključene iz monitoringa u 2020.godini

PODRUČJE	ŠIFRA	LOKACIJA	NAZIV PLAŽE
Novigrad	7274	Mareda	Naselje Mareda
Novigrad	7275	Belveder Dajla	Naselje Belveder Dajla
Vodnjan	7128	Barbariga	Barbariga - Mandriol

1.2. Vremenski period i učestalost ispitivanja

Praćenje kakvoće mora na morskim plažama obavlja se od 15. svibnja do početka listopada tekuće godine prema jedinstvenom kalendaru uzorkovanja za cijeli Jadran.

Ispitivanje kakvoće morskih plaža obavlja se svakih 15 dana, najkasnije u roku od 4 dana od dana utvrđenog u kalendaru uzorkovanja.

2. POKAZATELJI KAKVOĆE MORA I METODE ISPITIVANJA

Pokazatelji kakvoće mora obuhvaćaju opažajne pokazatelje (vizuelne osobine mora, meteorološki uvjeti), fizikalne pokazatelje i analizu mikrobioloških pokazatelja (tablica 3).

Tablica 3.: Pregled pokazatelja i metoda ispitivanja

POKAZATELJ	METODA ISPITIVANJA	
Meteorološki uvjeti: <ul style="list-style-type: none">- vjetar (smjer/jačina),- kiša (prisustvo/odsustvo) i jačina na dan uzorkovanja i dan prije uzorkovanja- vremenske prilike Vidljivo onečišćenje mora (boja, masne mrlje, vidljiv otpad itd.)	Opažanje, procjena na osnovu kriterija iz Uredbe	
Temperatura zraka i temperatura mora	Termometrija Standard Methods 2550 B:2012, 22.izd.	*
Slanost	Konduktometrija Standard Methods 2520 B:2012, 22.izd.	*
<i>Escherichia coli</i>	HRN EN ISO 9308-1:2014	*
Crijevni enterokoki	HRN EN ISO 7899-2:2000	*
Napomena	*akreditirana metoda prema HRN EN ISO/IEC 17025	

3. OCJENA KAKVOĆE MORA NA MORSKIM PLAŽAMA

Na temelju rezultata praćenja kakvoće mora za kupanje i kriterija iz Uredbe o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08, u dalnjem tekstu Uredba), određuje se pojedinačna ocjena (tablica 4), godišnja ocjena i konačna ocjena (tablica 5).

Pojedinačna ocjena donosi se na osnovu rezultata mikrobiološke analize uzorka odnosno broja izraslih kolonija ciljane vrste bakterija u kontroliranim uvjetima inkubacije uzoraka.

Tablica 4. Standardi za ocjenu kakvoće mora pojedinačnih ispitivanja

Pokazatelj	Kakvoća mora (kriterij i obojenje kružnog simbola)			Metoda ispitivanja
	izvrsna	dobra	zadovoljavajuća	
crijevni enterokoki (bik*/100 ml)	<60	61-100	101-200	HRN EN ISO 7899-1 ili HRN EN ISO 7899-2
<i>Escherichia coli</i> (bik*/100 ml)	<100	101-200	201-300	HRN EN ISO 9308-1 ili HRN EN ISO 9308-3

Prema kriterijima navedenima u tablici 5. donosi se godišnja ocjena za tekuću sezonu ispitivanja i konačna ocjena, koja uključuje netom završenu sezonu kupanja i prethodne tri sezone kupanja (ukupno četiri sezone ispitivanja). Ocjena se donosi na osnovu definirane statističke obrade podataka. U slučaju godišnje ocjene, obrađuje se set podataka od završene sezone, a za konačnu ocjenu, za statističku obradu uzima se set podataka zadnje četiri godine (sezone) ispitivanja.

Tablica 5. Standardi za godišnju i konačnu ocjenu ocjenu kakvoće mora

		Kakvoća mora (kriterij i obojenje kružnog simbola)			
Pokazatelj	Izvrsna	Dobra	Zadovoljavajuća	Nezadovoljavajuća	
crijevni enterokoki(bik/100 ml)	≤100*	≤200*	≤185**	>185** ⁽²⁾	
Escherichia coli (bik/100 ml)	≤150*	≤300*	≤300**	>300** ⁽²⁾	

(*) Temeljeno na vrijednosti 95-og percentila(1)

(**)Temeljeno na vrijednosti 90-og percentila (1)

(1) Temeljeno na log10 normalnoj raspodjeli koncentracija mikrobioloških pokazatelja, vrijednosti pojedinih percentila dobivaju se na sljedeći način:

* izračunavaju se logaritmi (log10) svih bakterijskih koncentracija (u slučaju nultih vrijednosti koncentracija uzimaju se logaritamske vrijednosti koncentracija koje predstavljaju graničnu vrijednost detekcije korištene analitičke metode)

* izračunava se aritmetička sredina logaritmiziranih vrijednosti koncentracija (μ)

* izračunava se standardna devijacija logaritamskih vrijednosti (σ)

* 90-i i 95-i percentili izračunavaju se na sljedeći način:

90-i percentil = antilog ($\mu + 1.282 \sigma$)

95-i percentil = antilog ($\mu + 1.65 \sigma$)

(2) Trenutačno djelovanje za pojedinačne uzorke, ukoliko broj crijevnih enterokaka prijeđe 300bik/100 mL, E.coli 500 bik/100ml

4. REZULTATI ISPITIVANJA

U sezoni kupanja 2020. godine ispitivano je 215 mjernih mjesta na morskim plažama.

Ukupno je uzorkovano i analizorano 2150 uzorka u redovnom ispitivanju i 5 uzorka u izvanrednom ispitivanju zbog kratkotrajnih onečišćenja i dojava o iznenadnim onečišćenjima.

Sva ispitivanja su provedena prema planiranom kalendaru (tablica 6).

Tablica 6. Planirani i realizirani plan uzorkovanja na morskim plažama

Županija/plan	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Planirani	18.05.20. 30.05.20.	31.05.20. 13.06.20.	14.06.20. 27.06.20.	28.06.20. 11.07.20.	12.07.20. 25.07.20.	26.07.20. 08.08.20.	09.08.20. 22.08.20.	23.08.20. 05.09.20.	06.09.20. 19.09.20.	20.09.20. 03.10.20.
Istarska	18.05.20. 22.05.20. 215/215 2.4 dana*	01.06.20. 03.06.20. 215/215 2 dana*	15.06.20. 17.06.20. 215/215 2.1 dana*	29.06.20. 01.07.20. 215/215 2.2 dana*	13.07.20. 15.07.20. 215/215 2 dana*	27.07.20. 31.07.20. 215/215 2 dana*	10.08.20. 12.08.20. 215/215 2.1 dana*	24.08.20. 26.08.20. 215/215 2.1 dana*	07.09.20. 09.09.20. 215/215 2.1 dana*	21.09.20. 21.09.20. 215/215 2.1 dana*

* prosječno dana od uzorkovanja do upisa

4.1. POJEDINAČNE OCJENE

U pojedinačne ocjene uključeni su svi ispitivani uzorci mora, uključujući kratkotrajna i iznenadna onečišćenja.

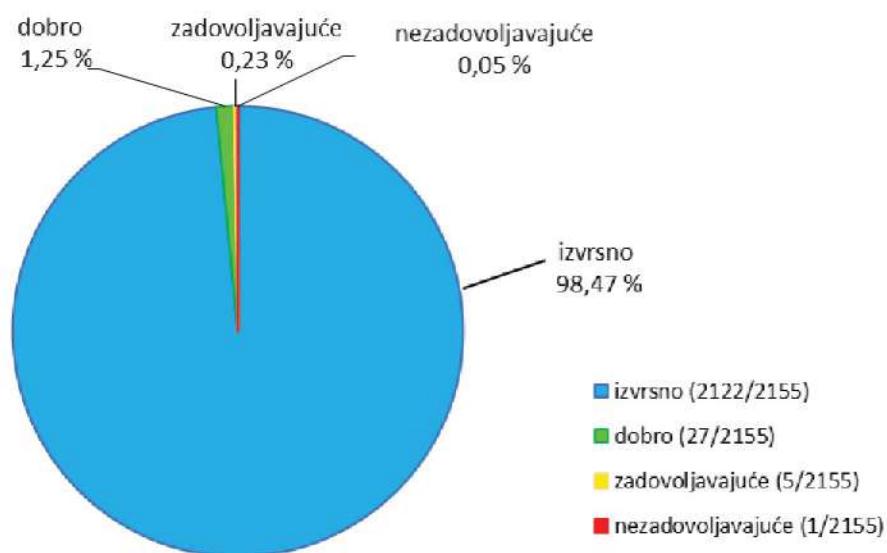
Prema pojedinačnim ocjenama, najviše su zastupljene plaže s ocjenom izvrsne kakvoće mora – 97,63 % ili 2122/2155 uzorka.

S ocjenom dobre kakvoće mora zastupljeno je 1,25 % ili 27/2155 uzorka.

Zadovoljavajuću kakvoću mora imalo je 0,23 % uzorka ili 5/2155 uzorka.

Nezadovoljavajuću ocjenu je imao 1 uzorak ili 0,05 % (1/2155).

Udio pojedinačno ocijenjenih uzorka prikazan je na slici 2.

Slika 2. Udio pojedinačno ocijenjenih uzorka u 2020.g.

Usporedba sa prethodnim godinama ispitivanja pokazuje da nema značajnih promjena u raspodijeli pojedinačnih ocjena morskih plaža (tablica 7.). Oscilacije rezultata vezane su uz vremenske prilike, pa povremeno dolazi do utjecaja bujičnih slatkih voda s kopna u povećanog unosa rječnog sedimenta, a time i mikrobiološkog onečišćenja.

Tablica 7. Usporedba udjela ocjena pojedinačnih uzoraka u periodu od 2009 - 2020

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
izvrsno	97,53	96,98	97,22	98,07	98,28	96,05	98,03	99,28	97,90	96,89	97,63	98,47
dobro	1,24	1,43	1,88	0,79	1,03	2,24	1,33	0,53	1,58	1,89	1,68	1,25
zadovoljavajuće	1,24	1,58	0,89	1,14	0,69	1,27	0,64	0,19	0,53	0,99	0,50	0,23
nezadovoljavajuće	0	0	0	0	0	0,44	0	0	0	0,24	0,18	0,05

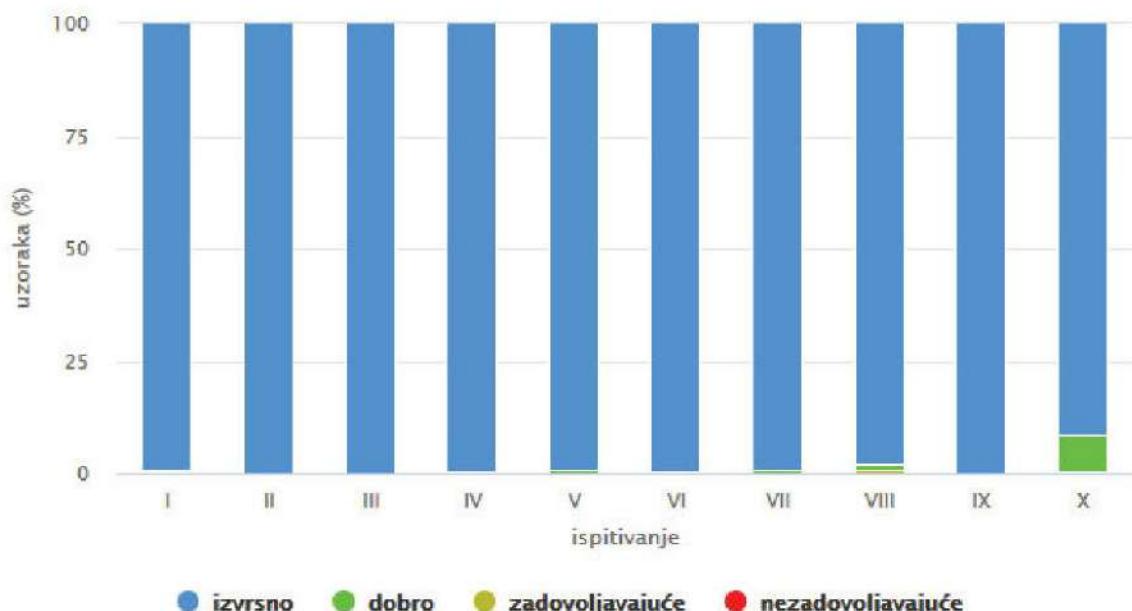
4.1.1. Udio ocjena pojedinačnih uzoraka po uzorkovanjima

Pojave kišnih događaja i priljeva oborinskih voda uobičajeno ima za posljedicu lošiju kakvoću mora i sniženje kategorije mora sa izvrsne ocjene na dobru ili zadovoljavajuću. Takve lokacije nalaze se u blizini ušća vodotoka u more (primjer rijeke Mirna na Antenalu, Raški zaljev), preljevnih voda izvora (primjer Plominski zaljev) ili na mjestima gdje ima vrulja, koje se aktiviraju u kišnim periodima pa dolazi povećanog utoka voda s kopna putem podzemnih voda, koje su pod utjecajem površinskih i bujičnih voda (Raški zaljev, plaže u Rapcu).

Do ovakvih pojava gotovo redovno dolazi u toku rujna s pojavom kasnoljetnih kiša, koje obično najave kraj sezone kupanja.

Raspodjela kakvoće plaže prema uzorkovanjima prikazana je na slici 3.

Na zadnjem uzorkovanju u rujnu, pojavio se najveći udio plaža s dobrom kakvoćom mora, 17 od ukupno 27 u cijeloj sezoni. Očekivano pogoršanje kakvoće mora sa izvrsne na dobru pojavilo se na novigradskim plažama, ali obzirom na povećani broj i drugih plaža, koje nisu pod utjecajem površinskih voda s kopna, ovo ukazuju na pojavu i drugih uzroka točkastog onečišćenja.

Slika 3. Udio pojedinačno ocijenjenih uzoraka po uzorkovanjima

4.1.2. Udio ocjena pojedinačnih uzoraka prema područjima ispitivanja

Kakvoća morskih plaža po gradovima i općinama na osnovu pojedinačnih uzoraka prikazana je u tablicama 8 - 9., a grafički prikaz na slikama 4 - 5. Broj pojedinačnih uzoraka u tablicama odnosi se na uzorce koji su ušli u statističku obradu za godišnju i konačnu ocjenu (2150 podataka).

Iako pojedinačni uzorci pokazuju trenutno stanje kakvoće mora, upravo je ta ocjena, uz temperaturu mora, najzanimljivija kupačima u toku sezone kupanja.

Tablica 8. Udio pojedinačnih ocjena po područjima ispitivanja – istočna obala Istre

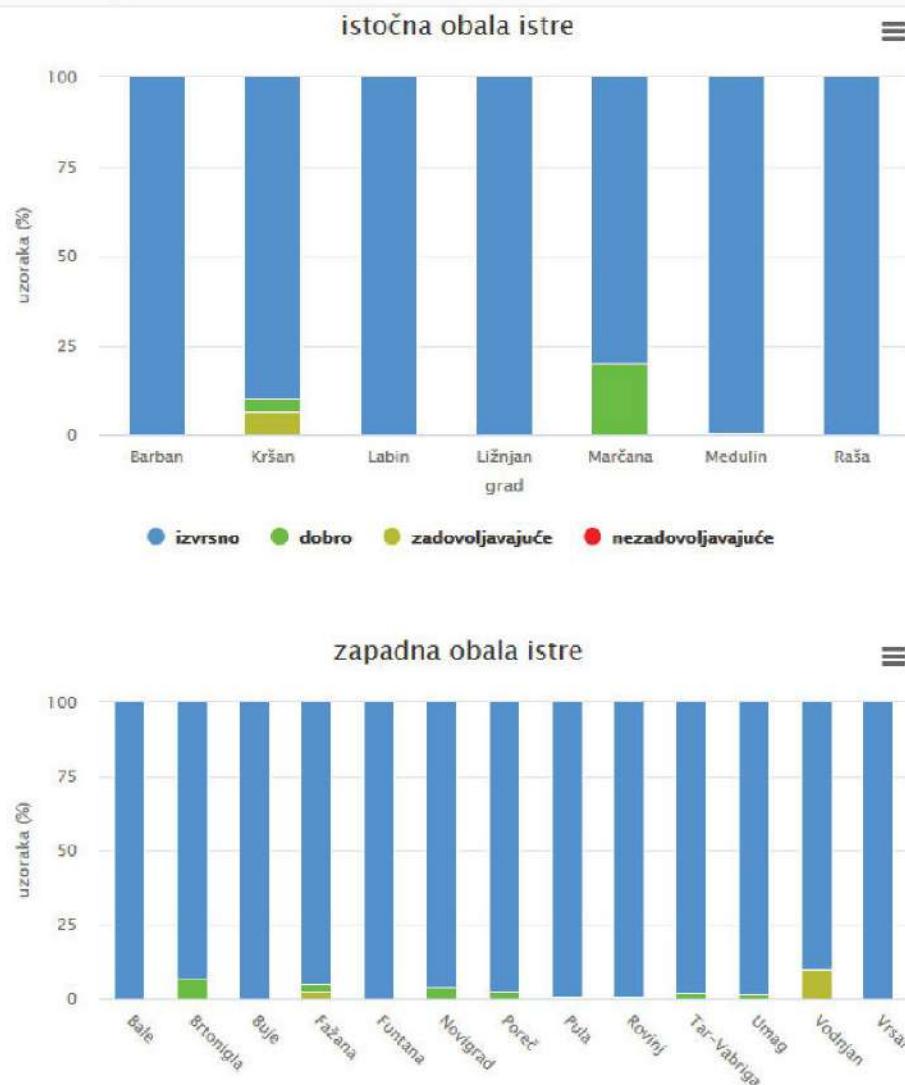
Grad	Ocjena ukupno	Ocjena			
		1	2	3	4
Barban	10	10	100%	0	0%
Kršan	30	27	90%	1	3.33%
Labin	90	90	100%	0	0%
Ližnjan	10	10	100%	0	0%
Marčana	10	8	80%	2	20%
Medulin	230	259	112.61%	1	0.43%
Raša	60	80	133.33%	0	0%

Tablica 9. Udio pojedinačnih ocjena po područjima ispitivanja – zapadna obala Istre

Grad	Ocjena ukupno	Ocjena						
		1	2	3	4			
Bale	20	20	100%	0	0%	0	0%	0
Brtonigla	30	28	93.33%	2	6.67%	0	0%	0
Buje	30	30	100%	0	0%	0	0%	0
Fažana	40	38	95%	1	2.5%	1	2.5%	0
Funtana	80	80	100%	0	0%	0	0%	0
Novigrad	100	96	96%	4	4%	0	0%	0
Poreč	290	293	101.03%	7	2.41%	0	0%	0
Pula	220	229	104.09%	1	0.45%	0	0%	0
Rovinj	310	359	115.81%	1	0.32%	0	0%	0
Tar-Vabriga	90	98	108.89%	2	2.22%	0	0%	0
Umag	250	246	98.4%	4	1.6%	0	0%	0
Vodnjan	10	9	90%	0	0%	1	10%	0
Vrsar	110	110	100%	0	0%	0	0%	0

Slika 4. Pojedinačno ocijenjeni uzorci po gradovima (po broju mjerjenja)

Slika 5. Pojedinačno ocijenjeni uzorci po gradovima (u postocima)

Prikaz relativnih rezultata pojedinačnih uzoraka treba promatrati kritički u odnosu na broj uzoraka i nije pokazatelj lošije kakvoće mora, nego samo pokazuje da na pojedinim područjima u monitoring uključen malo broj plaža (npr. Kršan, Marčana, Brtonigla, Vodnjan).

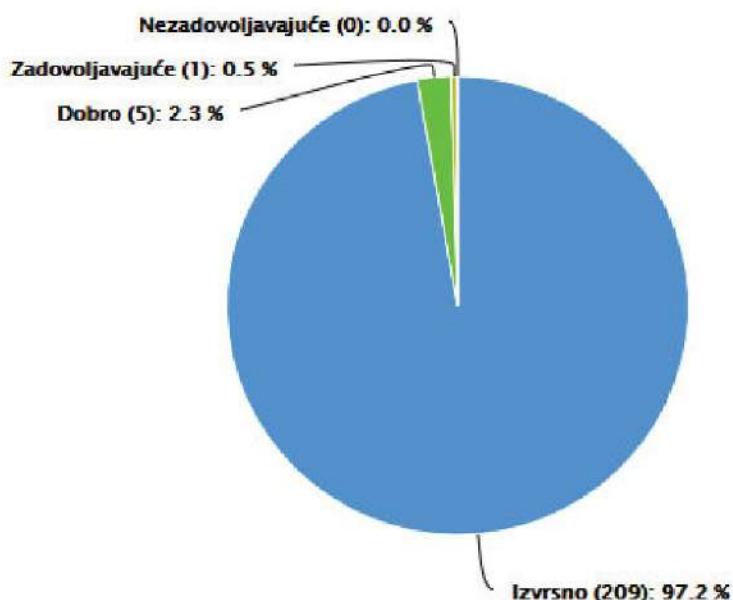
Za sagledavanje kakvoće mora na nekom području grada ili općine, realniji je prikaz po broju mjernih mjeseta kao što je prikazano na slici 4.

4.2. GODIŠNJA OCJENA

Godišnja ocjena dobiva se statističkim izračunom, a grafički je prikazana na slici 6.

U izračun se ne uzimaju podaci iznenadnih onečišćenja (dok je na snazi zabrana kupanja) i kratkotrajnih onečišćenja, pri čemu broj uzoraka koji se ne pribajaju ukupnom skupu podataka za određivanje ocjene kakvoće mora po sezoni kupanja radi kratkotrajnog onečišćenja ne smije biti veći od jednog uzorka (to znači da se ne računa manje onečišćenje s trajanjem kraćem od 24 h i koje se dogodilo jedanput u sezoni kupanja).

Statistički gledano, što je veći raspon broja ispitivanih bakterija, to je veća nesigurnost održanja kvalitete mora unutar istog razreda ocjene i stoga predstavlja veći rizik i vjerojatnost pojave onečišćenja.

Slika 6. Godišnje ocjene mjernih mjesta na morskim plažama u 2020.godini

Usporedba sa prethodnim godinama ispitivanja pokazuje da se udio ocjena vratio na uobičajene vrijednosti – plaže s izvrsnom kakvoćom mora oko 97 %, plaže s ocjenom dobre kakvoće mora od 1 - 2 %, plaže s zadovoljavajućom kakvoćom mora ispod 1 % i 0 % plaže s ocjenom nezadovoljavajuće.

Sve promjene ovih prosječnih vrijednosti u pojedinima sezona kupanja posljedica su vremenskih prilika pojave intenzivnih kiša i povećanja mikrobiološkog onečišćenja zbog utjecaja oborinskih voda, koje se uglavnom ispuštaju u more preko odvodnje otpadnih voda, koja je zajednička za oborinske i sanitarno-potrošne vode.

Drugi razlog manjih promjena je način izračuna godišnje ocjene odnosno statistika. Godišnja ocjena uzima u obzir statističku obradu podataka, pri čemu je vrlo važan raspon numeričkih podataka odnosno standardna devijacija podatka. Ako se raspon rezultata kreće do maksimalnih vrijednosti unutar istog razreda kakvoće, što znači veliku vrijednost standardne devijacije, tada 95 %-tni percentil obično rezultira u lošoj kategoriji kakvoće, kao što je to vidljivo na primjeru plaže 7107 (sve pojedinačne ocjene izvrsne, godišnja ocjena dobra).

Tablica 10. Usporedba udjela godišnjih ocjena mjernih mesta u periodu od 2009 – 2020

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
izvrsno	94,06	92,57	95,04	96,53	99,02	94,62	96,60	99,00	98,56	95,72	88,99	97,21
dobro	2,97	3,96	2,97	1,49	0,49	4,40	2,00	1,00	0,96	3,33	10,09	2,33
zadovoljavajuće	2,48	2,97	1,49	1,49	0	0,49	1,50	0	0,48	0,95	0,92	0,46
nezadovoljavajuće	0,49	0,50	0,50	0,49	0,49	0,49	0	0	0	0	0	0

4.2.1. Godišnja ocjena prema područjima ispitivanja

U tablicama 11-12. prikazane su godišnje ocjene po mjernim mjestima po područjima ispitivanja (grad/općina), a grafički prikaz na slikama 7-8. Sumarna ocjena je prikazana na karti (slika 9).

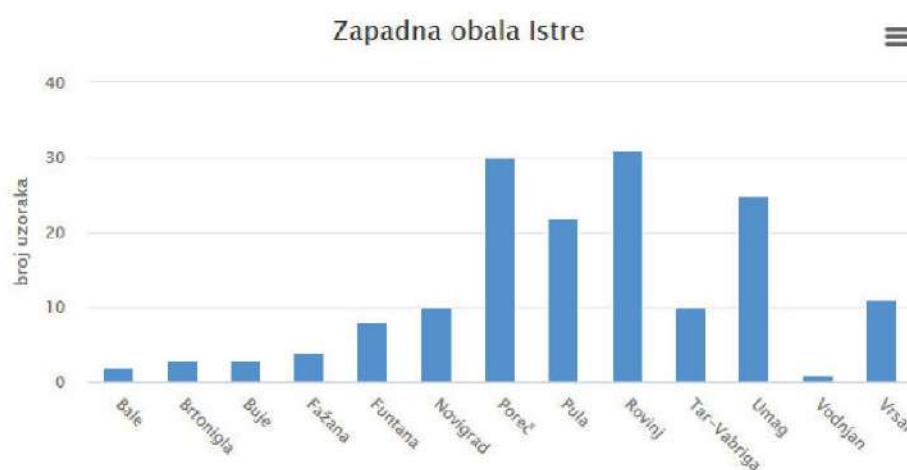
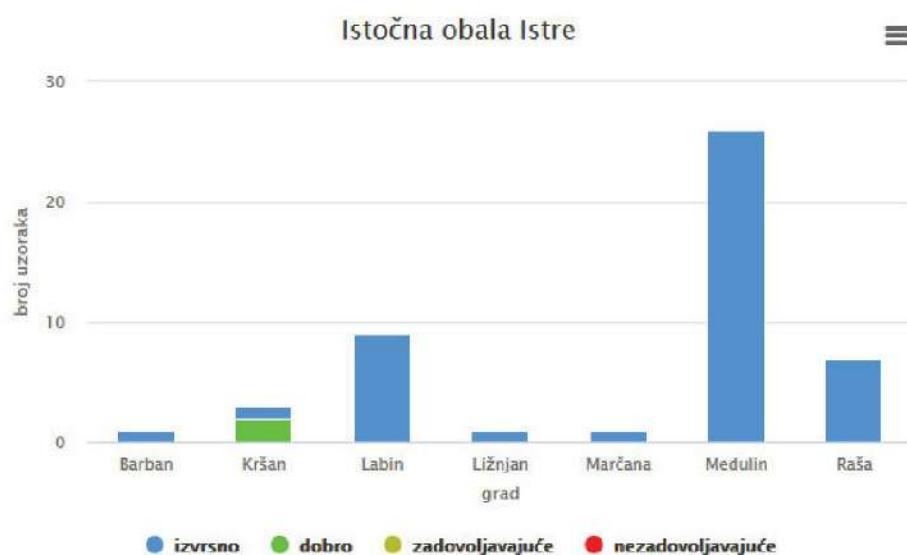
Tablica 11. Udio godišnjih ocjena plaža po područjima ispitivanja – istočna obala Istre

Grad	Ocjena ukupno	Ocjena					
		1	2	3	4		
Barban	1	1	100%	0	0%	0	0%
Kršan	3	2	66.67%	0	0%	1	33.33%
Labin	9	9	100%	0	0%	0	0%
Ližnjan	1	1	100%	0	0%	0	0%
Marčana	1	0	0%	1	100%	0	0%
Medulin	23	26	113.04%	0	0%	0	0%
Raša	6	8	133.33%	0	0%	0	0%

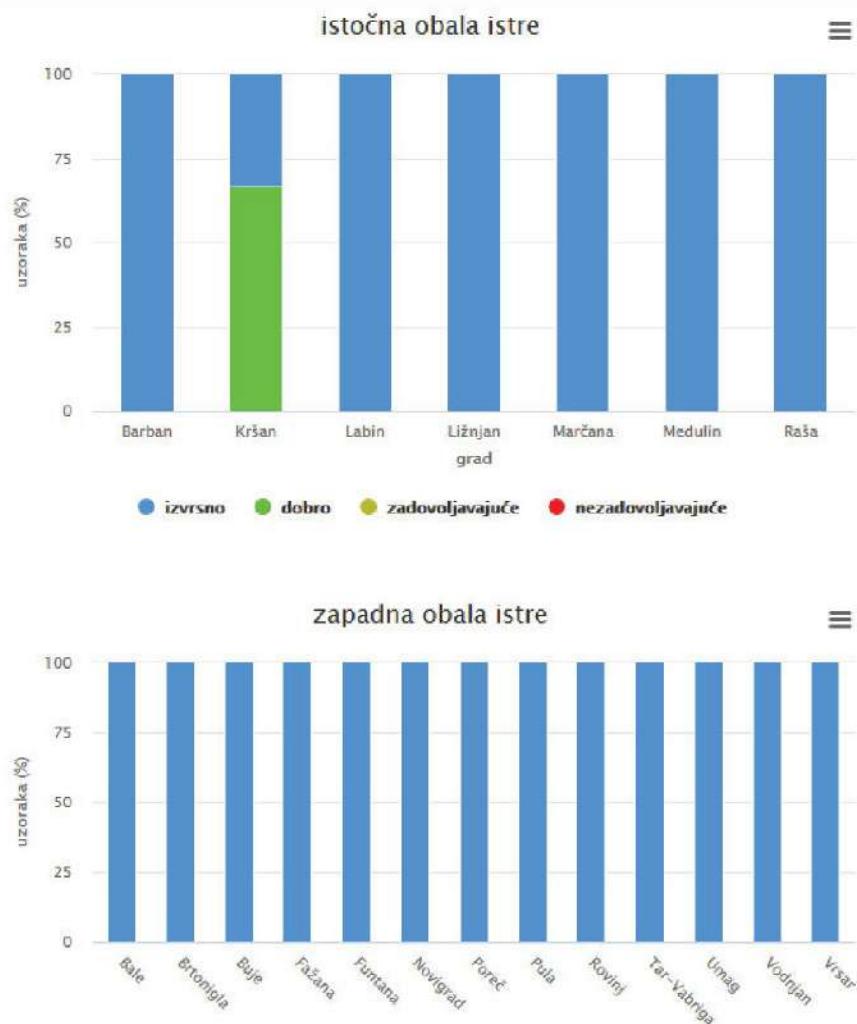
Tablica 12. Udio godišnjih ocjena plaža po područjima ispitivanja – zapadna obala Istre

Grad	Ocjena ukupno	Ocjena					
		1	2	3	4		
Bale	2	2	100%	0	0%	0	0%
Brtonigla	3	3	100%	0	0%	0	0%
Buje	3	3	100%	0	0%	0	0%

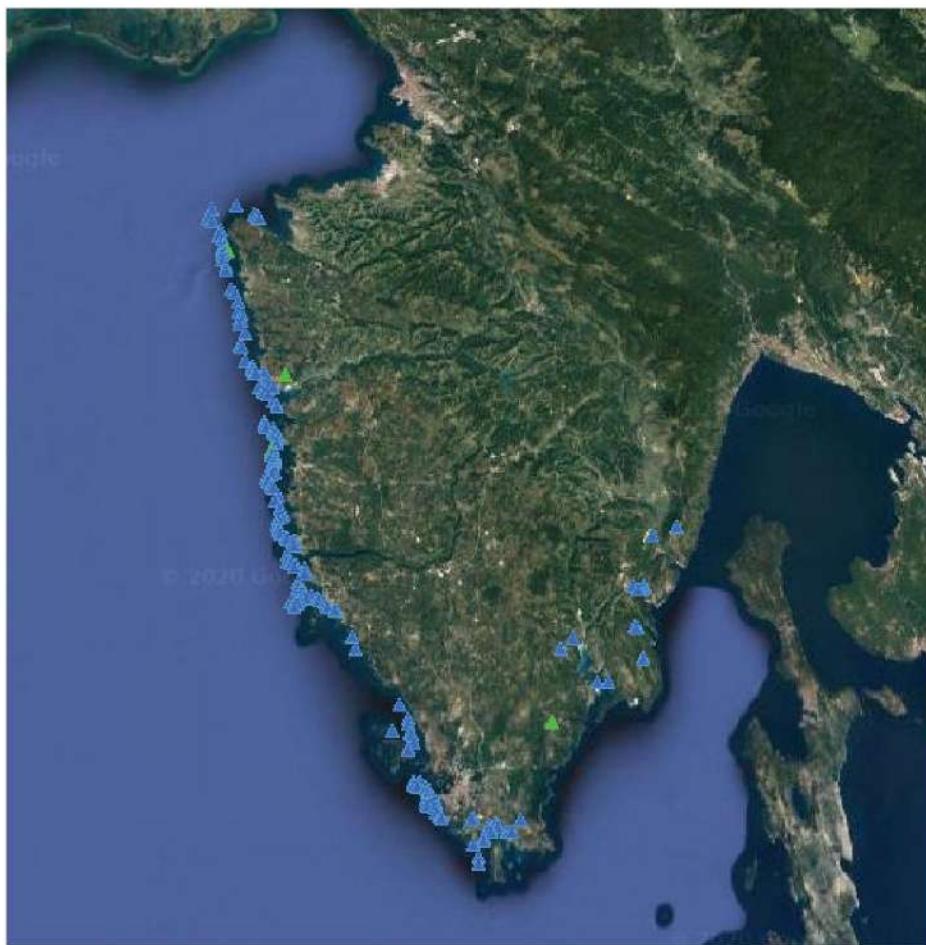
Fažana	4	4	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Funtana	8	8	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Novigrad	10	10	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Poreč	29	29	100%	1	3.45%	0	0%	0	0%
Pula	22	23	104.55%	0	0%	0	0%	0	0%
Rovinj	31	35	112.9%	1	3.23%	0	0%	0	0%
Tar-Vabriga	9	9	100%	1	11.11%	0	0%	0	0%
Umag	25	24	96%	1	4%	0	0%	0	0%
Vodnjan	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Vrsar	11	11	100%	0	0%	0	0%	0	0%

Slika 7. Udio godišnjih ocjena po područjima ispitivanja (po broju mjerjenja)

Slika.8. Godišnja ocjena po područjima ispitivanja (u postocima)

Slika 9. Karta godišnje ocjene mjernih mesta na plažama u IŽ u 2020.godini

4.3. KONAČNA OCJENA

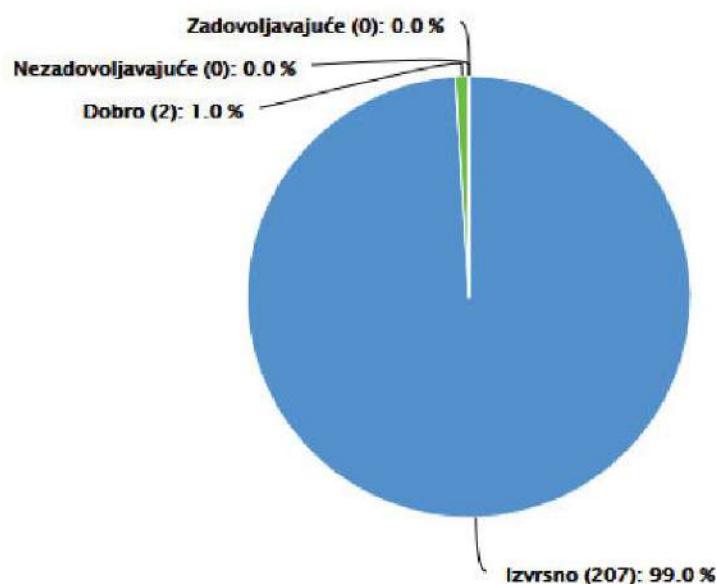
Konačne ocjene odnose se na period od 2017 - 2020. godine (3 posljednje godine ispitivanja uključujući aktualnu, netom završenu sezonu ispitivanja, tj. uključuje sve rezultati zadnje 4 godine ispitivanja).

U statistički izračun za konačnu ocjenu uzimaju se svi podaci izmjereni u zadnje četiri sezone ispitivanja plaža tj. mjernog mjeseca na plaži što uključuje 40 podataka.

Plaža može imati lošu ocjenu kakvoće mora za kupanje na osnovu onečišćenja koja su se pojavila više puta u toku jedne sezone ili u bilo kojoj drugoj sezoni u posljednje četiri godine ispitivanja, ne nužno u zadnjoj godini ispitivanja.

To čini razliku između godišnje i konačne ocjene plaža, a predstavlja vjerojatnost pojave i raspona onečišćenja na plaži u dužem vremenskom razdoblju.

Ocijenjeno je 209 mjernih mesta (slika 10). Ostalih 6 mjernih mesta još nema udovoljen uvjet kontinuiranog mjerjenja od četiri godine.

Slika 10. Udio konačnih ocjena od 2017. do 2020.godine

Na osnovu kriterija za konačnu ocjenu plaža (3+1 godina ispitivanja), ocjena mjernih mjesta na plažama je slijedeća:

- 207 mjernih mjesta ocijenjeno s izvrsnom kakvoćom mora ili 99,04 %,
- 2 mjerna mjesta s dobrom kakvoćom mora ili 0,96 %
- Niti jedno mjerno mjesto s ocjenom zadovoljavajuće kakvoće mora ili 0,0 %,
- Niti jedno mjesto mjerno mjesto s ocjenom kakvoće mora nezadovoljavajuće ili 0,0 %.

4.3.1. Konačna ocjena prema područjima ispitivanja

Rezultati konačnih ocjena po područjima ispitivanja prikazani su u tablicama 13-14 i na slikama 11-12.

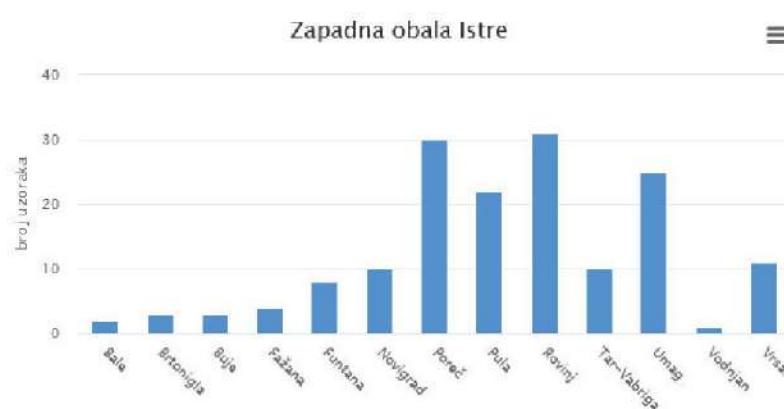
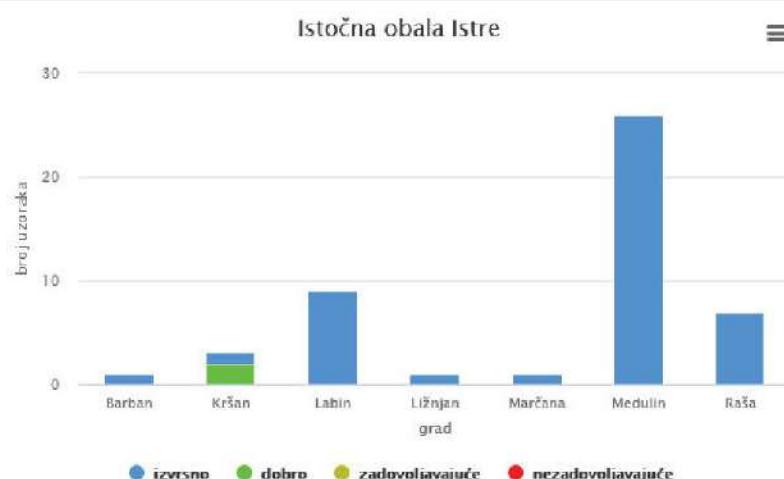
Sumarni rezultati prikazani su na karti na slici 13.

Tablica 13. Konačne ocjene prema područjima ispitivanja – istočna obala Istre

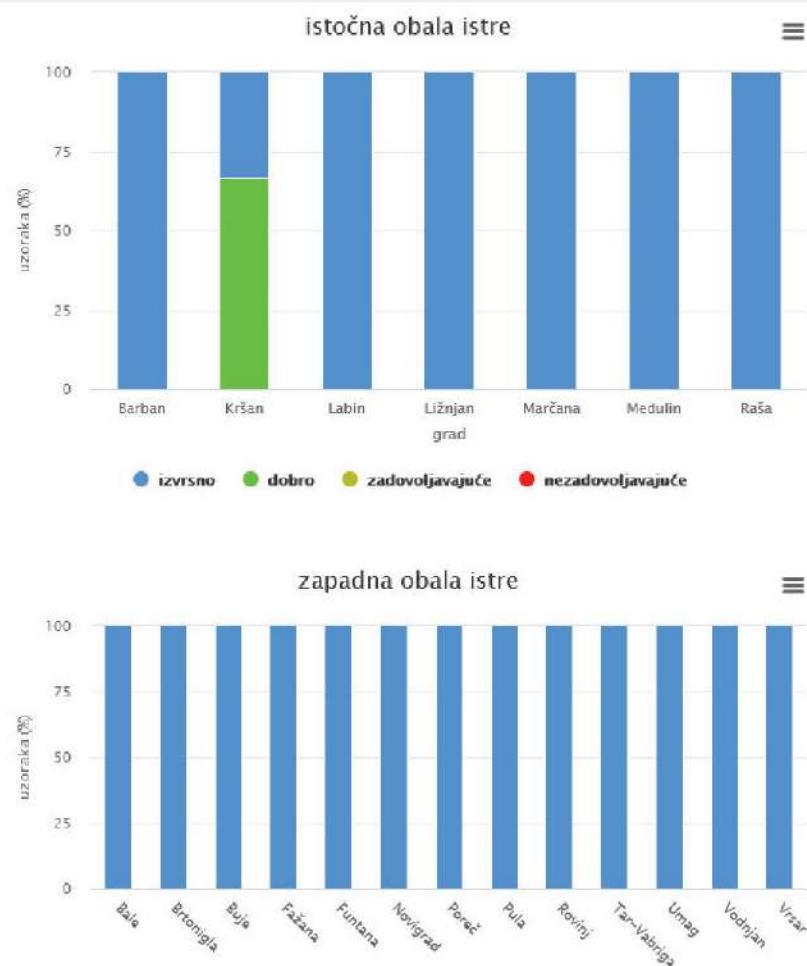
Grad	Ocjena ukupno	Ocjena			
		1	2	3	4
Barban	1	1	100%	0	0%
Kršan	3	1	33.33%	2	66.67%
Labin	9	9	100%	0	0%
Ližnjan	1	1	100%	0	0%
Marčana	1	1	100%	0	0%
Medulin	23	26	113.04%	0	0%
Raša	6	7	116.67%	0	0%

Tablica 14. Konačna ocjena prema područjima ispitivanja – zapadna obala Istre

Grad	Ocjena ukupno	Ocjena						
		1	2	3	4			
Bale	2	2	100%	0	0%	0	0%	0
Brtonigla	3	3	100%	0	0%	0	0%	0
Buje	3	3	100%	0	0%	0	0%	0
Fažana	4	4	100%	0	0%	0	0%	0
Funtana	8	8	100%	0	0%	0	0%	0
Novigrad	10	10	100%	0	0%	0	0%	0
Poreč	29	30	103.45%	0	0%	0	0%	0
Pula	22	22	100%	0	0%	0	0%	0
Rovinj	31	31	100%	0	0%	0	0%	0
Tar-Vabriga	9	10	111.11%	0	0%	0	0%	0
Umag	25	25	100%	0	0%	0	0%	0
Vodnjan	1	1	100%	0	0%	0	0%	0
Vrsar	11	11	100%	0	0%	0	0%	0

Slika 11. Konačna ocjena po područjima ispitivanja (po broju mjerjenja)

Slika 12. Konačna ocjena po područjima ispitivanja (u postocima)

Za period od 2017-2020. godine konačnu ocjenu dobre kakvoće mora za kupanje imaju plaže:

- 7252 Plominski zaljev, Dražine-zapad
- 7253 Plominski zaljev, Dražine-istok

Konačnu ocjenu zadovoljavajuće kakvoće mora za kupanje nema niti jedna plaža.

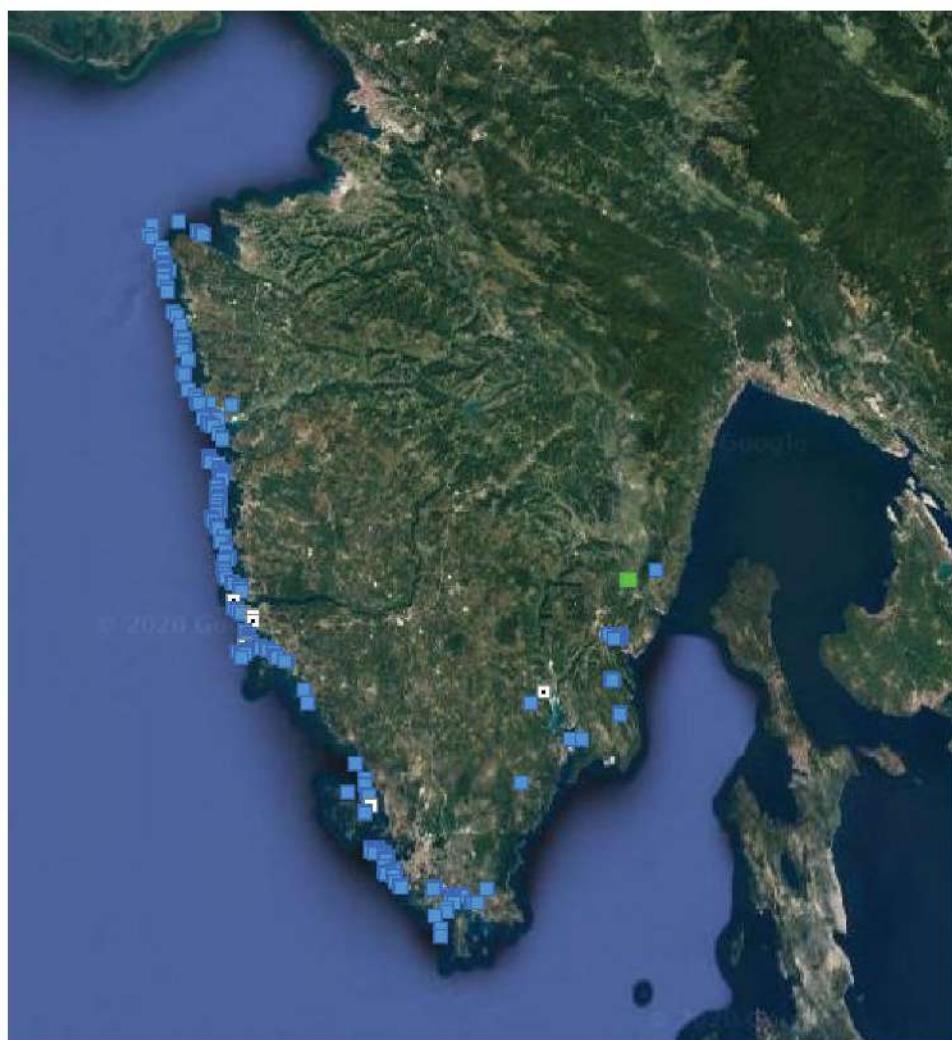
Konačnu ocjenu nezadovoljavajuće kakvoću mora nema niti jedna plaža.

Sve ostale ispitivane plaže – mjerna mjesta imaju izvrsnu konačnu ocjenu kakvoće mora za kupanje.

Usporedba sa prethodnim periodima ocjenjivanja prikazana je u tablici 15. Prva konačna ocjena provedena je 2012.godine.

Tablica 15. Usporedba konačnih ocjena prema periodima ocjenjivanja

Period ocjenjivanja	2009 - 2012	2010 - 2013	2011 - 2014	2012 - 2015	2013 - 2016	2014 - 2017	2015 - 2018	2016-2019	2017-2020
Broj plaza u statistici za ocjenu	195	202	202	202	203	203	203	209	209
izvrsno	96,41	97,03	98,02	98,02	98,03	98,03	98,52	99,04	99,04
dobro	2,05	1,98	0,99	0,50	1,48	1,48	1,48	0,96	0,96
zadovoljavajuće	1,03	0,50	0	0,99	0	0	0	0	0
ne-zadovoljavajuće	0,51	0,50	0,99	0,50	0,49	0,49	0	0	0

Slika 13. Karta konačne ocjene mjernih mjesta na plažama u IŽ u 2020.godini

7094	AC Koversada - Dječja plaža	21.05	02.06	17.06	30.06	15.07	28.07	11.08	26.08	09.09	21.09	1 (10)	1 (40)
7095	AC Koversada - Rt Fujaga	21.05	02.06	17.06	30.06	15.07	28.07	11.08	26.08	09.09	21.09	1 (10)	1 (40)
7248	AC Orsera - Plaža Vala	21.05	02.06	17.06	30.06	15.07	28.07	11.08	26.08	09.09	21.09	1 (10)	1 (40)

Kazalo: ●izvrsno ●dobro ●zadovoljavajuće ●nezadovoljavajuće

* ne ulazi u statistiku konačnih ocijena radi premalog broja ciklusa

5. PROSJEČNE TEMPERATURE MORA I SLANOST

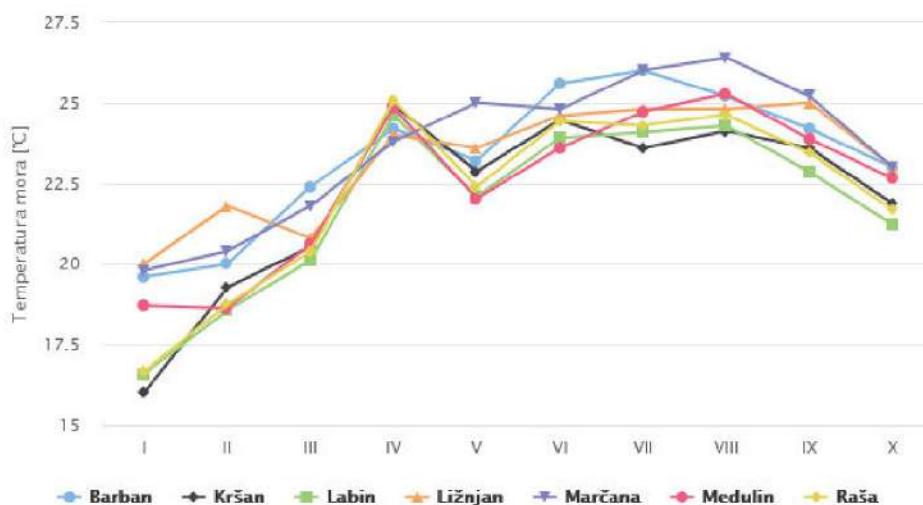
Uz sanitarnu kakvoću mora, najzanimljiviji podatka kupačima je temperature mora. Rezultati prosječnih temperatura mora i slanosti prikazani su u tablici 17 te na slikama 14 i 15. Najveća odstupanja slanosti su na plaži Blaz zbog velikog broja vrulja i nekoliko izvora u blizini plaže.

Tablica 17. Prosječne temperature mora i slanost po područjima ispitivanja

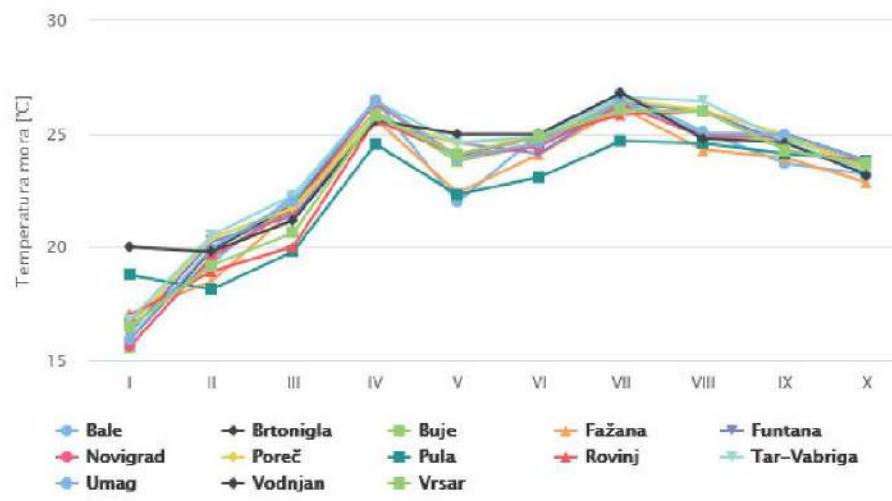
Grad	Prosječna temperatura i slanost po ispitivanju													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Barban	19.6	36.9	20	19.1	22.4	26.4	24.2	19.7	23.2	27.9	25.6	34.8	26	38.3
Kršan	16	37.2	19.2	37.9	20.5	36.3	24.9	37.2	22.8	37.1	24.4	38.3	23.6	38.3
Labin	16.5	38.4	18.5	38.4	20.1	37.1	24.6	38.1	22.0	38.6	23.9	39	24.0	38.4
Ližnjan	20	38.3	21.8	38.6	20.8	38	24	38.5	23.6	39	24.6	38.1	24.8	37.7
Marčan	19.8	37.7	20.4	37.5	21.8	37.2	23.8	37.1	25	38.6	24.8	38	26	38.7
Medulin	18.7	38.7	18.6	38.6	20.6	38.5	24.8	38.0	22.0	37.9	23.6	39.1	24.7	38.7
Raša	16.6	38.2	18.7	38.0	20.3	37.1	25.0	37.3	22.4	38.1	24.4	38.3	24.3	38.7
Bale	16.8	37.8	19.3	36.6	22.3	37.4	26.5	35.2	22	36.4	25	37.5	26.8	38
Brtonigl	15.9	38.0	19.8	37.7	21.8	35.2	26.4	34.3	24	37.0	24.4	37.7	26.2	36.3
Buje	15.6	37.8	19.6	37.6	21.8	35.1	26	34.3	23.8	36.5	24.5	37.2	26.5	36.3
Fažana	17.0	38.3	18.5	38.5	21.6	37.7	25.6	36.5	22.4	36.6	24.1	37.7	26.1	37.6
Funtana	16.2	38.4	20.2	37.8	21.4	36.8	25.5	35.4	24.6	36.8	24.1	37.6	26.4	37.4
Novigrad	15.6	38.2	19.5	37.7	21.6	35.2	26.3	34.3	23.9	36.9	24.4	37.6	26.3	37.4
Poreč	16.5	38.4	20.4	37.7	21.7	36.4	25.7	35.0	24.5	36.8	24.7	37.3	26.4	36.5
Pula	18.7	38.6	18.1	38.6	19.8	38.3	24.5	36.7	22.3	37.7	23.0	38.5	24.6	37.9
Rovinj	16.9	38.7	18.9	38.5	20.0	38.4	25.6	35.6	24.0	36.9	24.8	38.0	25.8	37.2
Tar-Vabriga	16.7	38.1	20.5	37.6	22.3	35.7	26.4	34.8	24.6	36.9	24.8	37.0	26.6	36.4
Umag	15.9	38.0	19.9	37.7	22.0	35.1	26.4	34.2	23.9	37.0	24.6	37.2	26.4	36.2

	5	6	8	7	2	2	7	9	4	6	1	8	6	3	1	4	8	2	8	
Vodnjan	20	37.9	19.8	38.7	21.2	37.3	25.6	36.9	25	36.4	25	37.5	26.8	37.8	24.8	37.3	24.6	38.4	23.2	36.2
Vrsar	16.4	38.4	19.2	38.3	20.6	37.7	25.8	35.3	24.1	36.8	24.9	38.1	26.0	37.0	26	37.5	24.2	35.4	23.6	36.6
	7	9	1	7	4	7	25.8	9	1	2	4	4	6	2	1	1	9	8	2	2

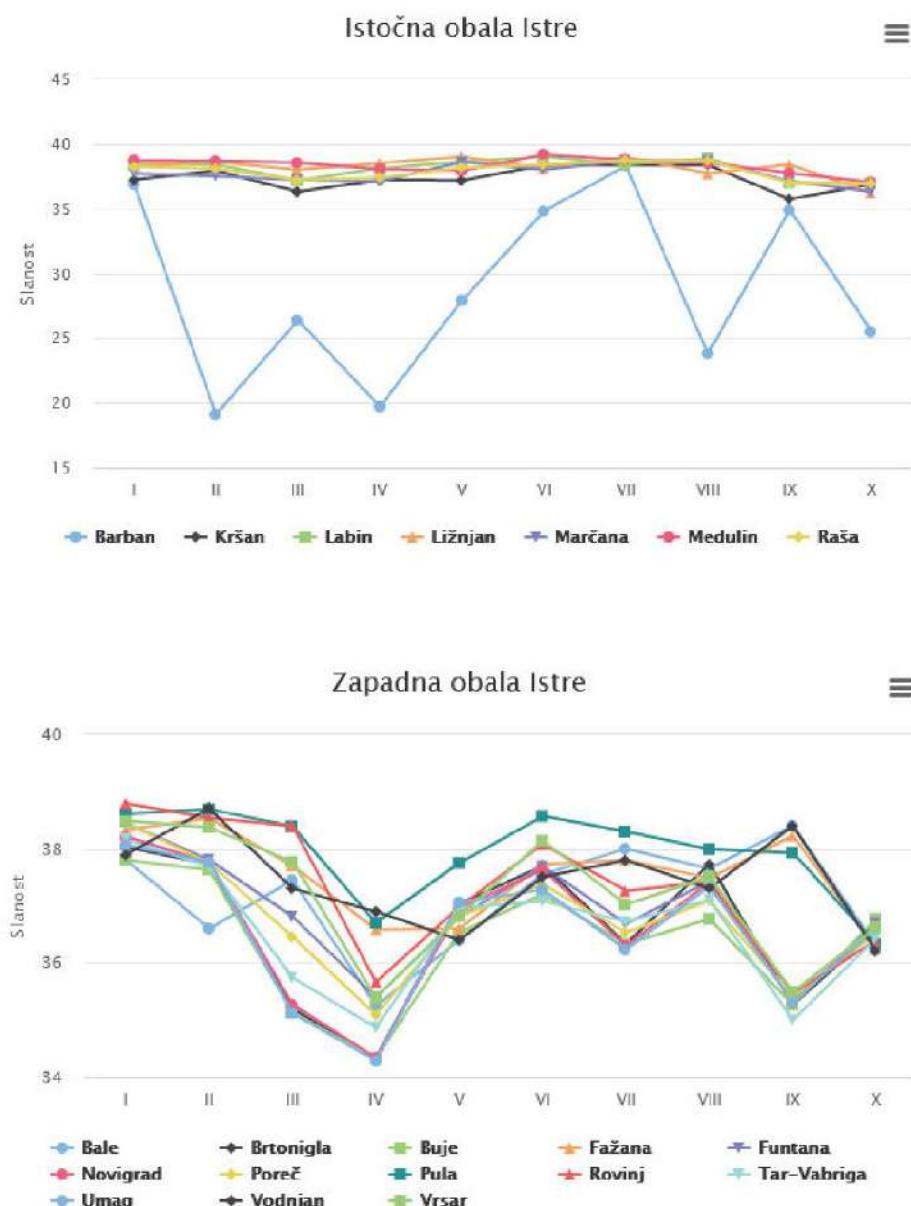
Istočna obala Istre

Zapadna obala Istre

Slika 14. Prosječne temperature mora po ispitivanjima i područjima ispitivanja

Slika 15. Prosječne slanosti mora po ispitivanjima i područjima ispitivanja

6. ONEČIŠĆENJA

U sezoni kupanja 2020. godine zabilježeno je jedno kratkotrajno onečišćenje (Duga uvala, Marčana) te dva iznenadna onečišćenja (Duga uvala, Marčana i uvala Valsaline, Pula).

6.1. KRATKOTRAJNA ONEČIŠĆENJA

U toku sezone 2020.godine dogodilo se jedno kratkotrajno onečišćenje.

1. Duga uvala, Marčana – 6.uzorkovanje

Tablica 18. Rezultati kratkotrajnog onečišćenja na plaži 7236, Duga uvala, Marčana

Šifra	Postaja	Datum uzorkovanja	Temp. zraka	Temp. mora	Slanost	crijevni enterokoki	<i>Escherichia coli</i>	Kakvoća	
7236	Duga Uvala, Marčana, Duga Uvala - Hotel Croatia	29.07.2020. 07:45	25	23.6	38	57	760	nezadovoljavajuće	●
7236	Duga Uvala, Marčana, Duga Uvala - Hotel Croatia	30.07.2020. 13:10	32	25.8	37.5	7	9	izvrsno	●
7236	Duga Uvala, Marčana, Duga Uvala - Hotel Croatia	31.07.2020. 08:18	26.2	24.8	38	3	3	izvrsno	●

Dana 09.07.2020. zaprimljena je dojava o mogućem onečišćenju u Dugoј uvali, Marčana – plaža 7236 preko aplikacije za morske plaže i preko Službe za zaštitu mora i priobalja Rijeka. Uz dojavu je proslijeđeno nekoliko slika onečišćenja (slika 16) s kojih je bilo nemoguće procijeniti lokaciju, ali je u aplikaciji označeno mjesto prikazano na slici 17 i na slici 20 obilježeno kao "dodatni uzorak 1".

Slika 16 – Prikaz onečišćenja mora prema dojavi građana Slika 17 – Lokacija onečišćenja iz aplikacije MZOE

Uzorkovanje je provedeno 10.07.2020. od 13:15 do 13:30 h na zahtjev stranke da uzorkovanje bude između 12h i 15h, jer se u to vrijeme navodno svakodnevno pojavljuje onečišćenje.

Mikrobiološka analiza je pokazala da nema onečišćenja na plaži, more je bilo dobre kakvoće (tablica 19), a dodatno su uzeta još dva uzorka duž desne obale Duge uvale, gdje se praktički ljudi kupaju, ali to nisu plaže u monitoring (slika 20). More je na tim dodatnim uzorcima bilo izvrsne kakvoće (podaci u arhivi ZZJZIŽ). Provedena je dodatna analiza na anionske detregente. Nisu dokazani.

Osoblje laboratorija nije zamijetilo nikakvu pjenu na moru niti neugodan miris, na koji se je građanka požalila.

Kako su se pritužbe iste građanke nastavile (slika 18 – prema konfiguraciji obale slika je snimljena prema kraju uvale), u Dugoј uvali je ponovo provedeno ispitivanje plaže, koje se poklopilo s redovnim ispitivanjem 13.07.2020. uključujući i dodatne lokacije duž obalne linije u uvali (slika 20). Sva tri uzorka

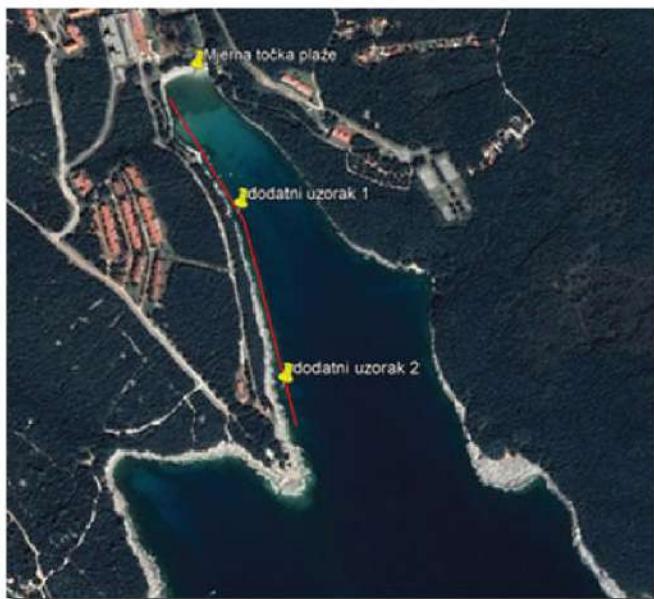
imala su izvrsnu kakvoću mora, a na lokaciji na sredini uvale zamijećeni su tragovi pjene uz samu obalu (slika 19).

Slika 18: Onečišćenje mora pri ponovljenoj djjadi građana

Slika 19: Tragovo pjene na sredini Duge uvala (ZZJZZ)

Slika 20: Prikaz lokacija uzorkovanja u Dugoj uvali

29.07.2020. godine na plaži ispod hotela Croatia izmjereno je fekalno onečišćenje (tablica 18). Na ponovljenim uzorkovanjima nije bilo tragova daljnog onečišćenja. Vidljivo onečišćenje nije zabilježeno. Proveden je izvid i pregled crpne stanice otpadnih voda od strane ovlaštenog osoblja Općine Marčana. Zaprimili smo informaciju da crpna stanica nema ispusta, nego tri odvojene pumpe i komore, koje bi trebale spriječiti bilo kakvo prelijevanje otpadnih voda te da su pregledani, u funkciji i normalno rade. Ronioci su dodatno pregledali prvih 27 m velikog podmorskog ispusta, nisu uočena puknuća cijevi.

6.2. IZNENADNA ONEČIŠĆENJA

Za moguća iznenadna onečišćenja laboratorij zaprima dojave građana i obavlja obilazak plaže i uzorkovanja. U toku sezone u više navrata je prijavljeno onečišćenje na plažama.

U niti jednom slučaju, nije potvrđeno onečišćenje.

U pravilu, u slučajevima kratkotrajnih i iznenadnih onečišćenja laboratorij uzorkuje minimalno tri uzorka i to na lokaciji plaže te 50-ak m lijevo i desno od plaže. Obrađuju se sva tri uzorka i u bazu upisuje najlošiji rezultat.

Tablica 19. Rezultati dojave iznenadnog onečišćenja na plaži 7236, Duga uvala, Marčana

Šifra	Postaja	Datum uzorkovanja	Temp. zraka	Temp. mora	Slanost	crijevni enterokoki	Escherichia coli	Kakvoča	
7236	Duga Uvala, Marčana, Duga Uvala - Hotel Croatia	10.07.2020. 13:16	29	26	38.6	22	144	dobro	●
7236	Duga Uvala, Marčana, Duga Uvala - Hotel Croatia	13.07.2020. 12:20	27	25	38.6	18	17	izvrsno	●

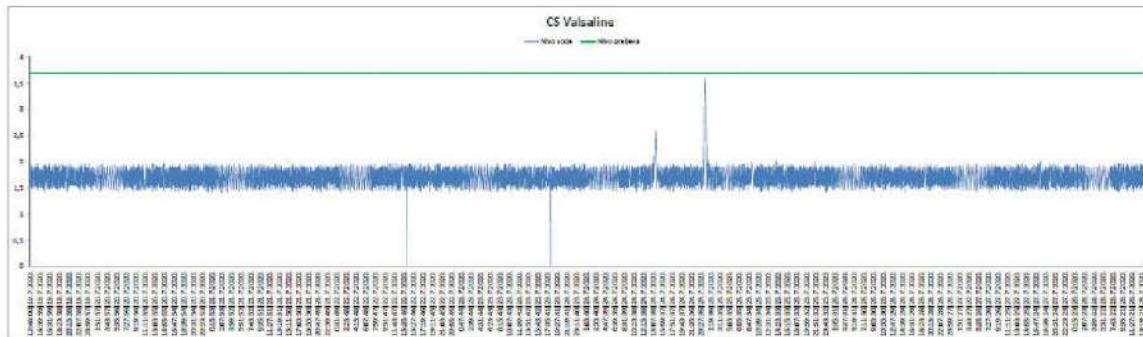
Primjedbe su u prethodnom poglavlju uz kratkotrajno onečišćenje na istoj plaži.

Tablica 20. Rezultati dojave iznenadnog onečišćenja na plaži Uvala Valsaline Ferijalni savez 7149, Pula

Šifra	Postaja	Datum uzorkovanja	Temp. zraka	Temp. mora	Slanost	crijevni enterokoki	Escherichia coli	Kakvoča	
7149	Veruda, Pula, Valsaline - Uvala F.S.	01.09.2020. 10:20	20	22	37.7	108	191	zadovoljavajuće	●
7149	Veruda, Pula, Valsaline - Uvala F.S.	02.09.2020. 11:30	24	22.8	38.7	18	15	izvrsno	●
7149	Veruda, Pula, Valsaline - Uvala F.S.	07.09.2020. 08:25	21.9	24.2	37.8	0	4	izvrsno	●

Obzirom da se u uvali Ferijalni savez nalazi havarijski ispust otpadnih voda komunalnog poduzeća iz Pule, zatraženo je očitovanje o stanju crpne stanice.

Zaprimili smo odgovor da je crpna stanica u uvali Valsaline povezana na centralni nadzorno upravljački sustav. Kontinuirano se prate i bilježe podaci o radu objekta, u realnom vremenu. Pored navedenog radnici na održavanju obilaze crpnu stanicu više puta dnevno radi vizualnog pregleda i održavanja. Na slici 21 je prikaz dostavljenih podataka za posljednjih 10 dana o nivou vode u crpnoj staniči sa označenom razinom preljeva.

Slika 21: Grafikon stanja nivoa otpadnih voda u CS Valsaline

Iz grafikona se vidi uredan rad crpki kao i podizanje nivoa vode za vrijeme oborinskog nevremena. Nema zabilježenih incidentnih situacija zbog prekoračenja nivoa preljeva, odnosno nije bilo prelijevanja u more.

U slučaju incidentne situacije odgovorno komunalno poduzeće ima propisane procedure postupanja prema kojima se obavještavaju nadležna tijela te po potrebi zatvara plaža.

U više navrata posljednjih godina i komunalno poduzeće je zaprimilo slične dojave, za koje je u suradnji sa nadležnim inspekcijskim ustanovljenjem da se radi ili o algama i drugim prirodnim pojavama ili o otpadu koji nije povezan sa sustavom javne odvodnje.

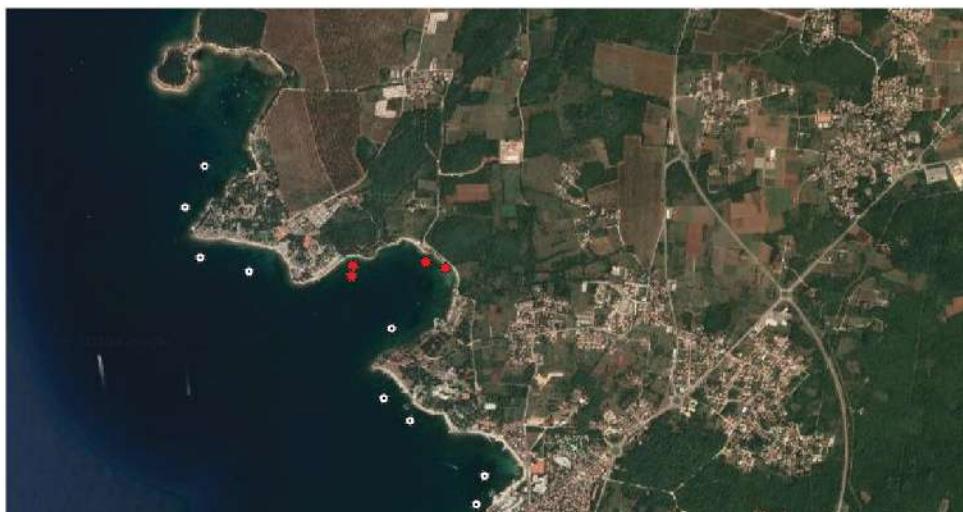
7. PRIJEDLOZI NOVIH PLAŽA I KOMENTARI

U toku sezone preko mrežne aplikacije za morske plaže stiglo je 15 primjedbi i komentara građana.

Najčešće primjedbe građana odnose se na pojavu neugodnih mirisa na plaži ili u blizini plaže i na pojavu pjene. Većina postavljenih pitanja glasi: kako ocjena kakvoće mora može biti izvrsna ako ima pjene na moru ili ako se osjeća neugodan miris?

Iz priloženih slika može se vidjeti da se veći dio primjedbi odnosi na dio mora na kojem nema plaža u monitoringu. Ocjena kakvoće mora donosi se na osnovu izmjerenih vrijednosti mikrobioloških parametara, crijevnih enterokoka i E.coli, bakterija koje su indikatori fekalnog onečišćenja. Svi ostali opažajni elementi bilježe se za vrijeme uzorkovanja, ali se na osnovu njih ne donosi ocjena.

1. Novigrad-Zidine, 7045 – pojava neugodnog mirisa zbog truljenja algi
2. More u blizini AC Ulika Poreč (prva plaža 7217)

Slika 22: Lokacije uz primjedbu 2.

Obzirom na velik broj primjedbi na dio morskog okoliša na kojem se ne provode ispitivanja, zatraženo je očitovanje i pomoć pri utvrđivanju uzroka mogućeg onečišćenja od komunalnog poduzeća Poreč. Utvrđeno je da je na predmetnom području izgrađen sustav javne odvodnje sa dva podmorska ispusta. U uvali Sv.Martin izgrađena je crpna stanica Sv.Martin i havarijski podmorski ispust kojem je kraj ispusta položen na 500 m od linije obale na dubini od 10 m.

Na rtu Materada izgrađen je uređaj Materada i podmorski ispust kojem je kraj ispusta položen na 1000 m od linije obale na dubini od 24 m.

Predmetni kanalizacijski objekti, uređaj i crpna stanica, obilaze se i održavaju svakodnevno radnim danom, a za vrijeme vikenda nadziru se preko nadzorno upravljačkog sustava.

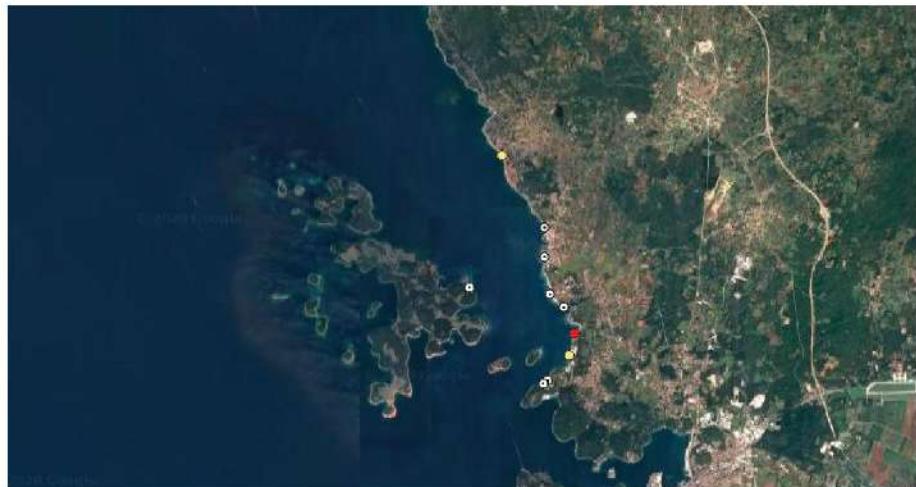
Za vrijeme ljetne sezone nije bilo evidentiranih izvanrednih situacija odnosno kvarova na crpnoj stanici pa tako nije bio ni aktiviran havarijski ispust CS Materada, odnosno nije bilo nekontroliranog izljevanja otpadnih voda u more na udaljenosti cca 500 m od obale pa stoga ni onečišćenja mora.

Pojave neugodnih mirisa povremeno postoje oko magistralnih kanalizacijskih objekata, unatoč postojecem biofilteru na lokaciji crpne stanice Materada i zatvorenim kanalima na lokaciji uređaja i to uglavnom zbog većih protoka otpadnih voda, ali i meteoroloških prilika, koje nepovoljno utječu na širenje mirisa. Lokacija je prikazana na slici 23.

Slika 23: Lokacija uz primjedbu 2.

3. Plaža Božinka 7260

Slika 24: Lokacija plaže 7260

Primjedbe da je velik dio plaže i okolnog mora pun fekalnog otpadnog materijala.

Izvid laboratorija nije potvrdio ove navode.

Očitovanje odgovornog komunalanog poduzeća utvrđuje da je UPOV Peroj povezan na centralni nadzorno upravljački sustav. Kontinuirano se prate i bilježe podaci o radu objekta, u realnom vremenu. Pored navedenog radnici na održavanju obilaze uređaj više puta dnevno radi vizualnog pregleda i održavanja.

Za proteklo razdoblje (sezona 2020) nije bilo zabilježenih incidentnih situacija.

Tokom zimskih mjeseci izvršeni su podmorski radovi na redovitom održavanju i vizualnom pregledu podmorskog ispusta. Dodatno su tokom ljetnih mjeseci izvršeni preleti dronom radi kontrole rada ispusta UPOV-a Peroj. Sve navedeno pokazalo je ispravan rad ispusta, urednu protočnost i strukturalnu stabilnost sukladno vodopravnoj dozvoli.

4. Lokacija Barbariga

Slika 25: Lokacija plaže Barbariga-Mandriol 7128 i prijedlog nove plaže (na slici desno označeno crveno)

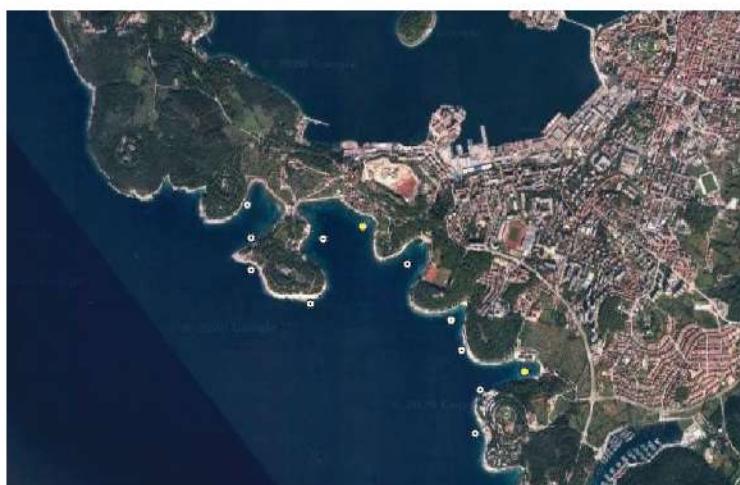
Primjedbe za razlog zbog čega se ne ispituje plaža 7128. Na istoj slici je i prijedlog za novu plažu.
U sezoni kupanja 2020. plaža 7128 je isključena iz monitoringa na zahtjev Grada Vodnjana.

5. Plaža Hidrobaza 7276 (slika 24)

Primjedbe da građani imaju kožna oboljenja zbog zagađenja mora od otpadnih voda.

Analize uzoraka mora na plaži ne potvrđuju onečišćenje mora otpadnim vodama.

6. Plaža Zelenika, Pula, 7145

Slika 26: Lokacija plaže Zelenika, Pula

Primjedbe na ispuštanje otpadnih voda s jahti usidrenih blizu obale.

7. Valsaline, Ferijalni savez, Pula 7145

Primjedbe uz dojavu iznenadnog onečišćenja (tablica 20 i popratni komentar u poglavlju 6.2).

8. Duga uvala, Marčana 7236

Primjedbe na kakvoću mora na sredini uvale. Primjedbe uz dojavu iznenadnog onečišćenja (tablice 18 i 19, popratni komentar u poglavlju 6.1).

9. Plaža Pripanji, 7267

Primjedbe na pojavu svrbeža po tijelu kupača, mogući uzrok vide u brodu usidrenom u luci Koromačno. Primjedba proslijedena Općini Raša.

ZAKLJUČAK

Ispitivanje kvalitete mora za kupanje na plažama u sezoni kupanja 2020. godine provedeno je prema Uredbi o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08).

U program ispitivanja uključeno je 215 mjernih točaka.

Ispitano je ukupno 2150 uzoraka u redovnom ispitivanju i 5 uzoraka na osnovu pojava kratkotrajnih i iznenadnih onečišćenja.

Ocjena pojedinačnih uzoraka mora na plažama (mjernim mjestima):

- 98,47 % izvrsna kakvoća mora (2122/2155)
- 1,25 % dobra kakvoća mora (27/2155)
- 0,23 % zadovoljavajuća kakvoća mora (5/2155)
- 0,05 % nezadovoljavajuća kakvoća mora (1/2155)

Godišnja ocjena plaža (mjernih mesta):

- 209 mjernih mesta je ocijenjeno s izvrsnom kakvoćom mora ili 97,21 %,
- 5 mjernih mesta s dobrom kakvoćom mora ili 2,33 %
- 1 mjerno mjesto s ocjenom zadovoljavajuće kakvoće mora ili 0,46 %,
- 0 mjernih mesta s ocjenom kakvoće mora nezadovoljavajuće ili 0 %.

Konačna ocjena plaža (mjernih mesta) za 4 sezone kupanja (zadnja + 3 prethodne), od 2017 - 2020. godine.

- 207 mjernih mesta ocijenjeno s izvrsnom kakvoćom mora ili 99,04 %,
- 2 mjerna mesta s ocjenom dobre kakvoće mora ili 0,96 %
- 0 mjernih mesta s ocjenom zadovoljavajuće kakvoće mora ili 0 %,
- 0 mjernih mesta s ocjenom kakvoće mora nezadovoljavajuće ili 0 %.

Plaže koje su uključene u monitoring 2019-te godine nemaju konačnu ocjenu dok ne postignu uvjet kontinuiranog ispitivanja od 4 sezone kupanja.

Ovogodišnja sezona kupanja bila je osobita po povoljnim meteorološkim prilikama, koje su omogućile redovno plansko uzorkovanje i provedbu analiza morske vode na plažama te nije bilo potrebe odgode ili nemogućnosti uzorkovanja zbog dugotrajnih pojava i intenziteta kiša ili drugih ekstremnih pojava.

U toku sezone zaprimljen je velik broj usmenih i pismenih primjedbi građana, koje su uglavom bile vezane za pojavu pjene na moru i neugodni miris, većinom na dijelovima morske obale, koji nisu obuhvaćeni područjima plaža u monitoringu.

Iz očitovanja nadležnih komunalnih poduzeća može se zaključiti da izvor neugodnih mirisa nije more što potvrđuju i provedene analize uzoraka morske vode nego objekti za obradu ili transport otpadnih voda na kopnu (UPOV-i i crpne stanice).

Iako komunalna poduzeća provode mjere sa ciljem smanjenja širenja neugodnih mirisa oko objekata, kontinuirano se ulažu napor i sredstva u tehnička rješenja ove problematike.

Dio primjedbi se odnosi na pojave pjene na površini mora.

Iako postoje literaturni podaci iz stručne literature o prirodnim uzrocima pojave pjene na moru, svaka primjedba građana je proanalizirana, zatražena su očitovanja gradova/općina i nadležnih komunalnih poduzeća i provedena dodatna uzorkovanja mora. Analize nisu utvrđile popratno fekalno onečišćenje niti porast bakterija, indikatora fekalnog onečišćenja u odnosu na uobičajen broj iz proteklih perioda ispitivanja, koji je u pravilu vrlo nizak i u kategoriji izvrsne do dobre kakvoće mora.

O uzrocima pjene na moru, u uvjetima kad nije dokazano onečišćenje sanitarno-potrošnim otpadnim vodama, mjerodavne odgovore trebaju dati znanstvene institucije, koje se bave proučavanjem mora.

Ostaje činjenica da je građanima jako teško prihvatići ocjenu izvrsne kakvoće mora ukoliko je prisutno bilo kakvo vidljivo onečišćenje ili se osjeća neugodan miris.

Prema sadašnjoj zakonskoj regulativi, donošenje ocjene je jasno definirano. Ocjena se donosi na osnovu izmijerenog mikrobiološkog onečišćenja u odnosu na postavljene granične vrijednosti za svaku pojedinu kategoriju kakvoće mora. Vidljivo onečišćenje ukoliko je prisutno u vrijeme uzorkovanja, bilježi se i unosi u bazu podataka, ali se na osnovu tih elemenata ne donosi ocjena kakvoće mora.

Slika na naslovnoj stranici: Plaža Bijela uvala, kamp Bijela uvala, Poreč